

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

jaanuar 2015 nr. 1 (165)

TÄNA LEHES

**Saare
külastajat
ootab
sadamas
infokiosk**

**Volikogu
esimehe
uusaastakõne**

**Kihnu
loodusele
koostatakse
kaitse-
korraldus-
kava**

**Kihnu
Mere Seltsi
lisandub
koolitatud
merepäästjaid**

**Laste huvi-
tegevuseks
saab raha
taotleda**

Hoidu gripist!

Alexela tanklakett jõudis Kihnu!

Alexela Oil AS-ist sai Kihnu Suaru sadama automaattankla operaator pärast hanke võitmist. Saare ainukeses tanklas on saadaval bensiin 95, talvine diislikütus ja eriotstarbeline diislikütus.

Automaadist tankimine – see on imelihtne!

Enamus Alexela tanklatest on automaattanklad, mis tagab mugava ja kiire teenuse. Kütuse eest saab tasuda nii sularahas kui pangakaardiga ja lisaks ka Alexela kliendikaardiga. Igal tankuril on peal lihtne tankimisjuhend, samuti näed ekraanil juhiseid.

Kui jääd tankimisel hätta, siis iga tankla automaadi peal on olemas infotelefoni number, kust saad abi ööpäevaringselt. Infotelefoni number on 5 341 6653 ja tööpäeva jooksul vastab Paal Põlluste, töövälisel ja pühade ajal aitab teid Alexela kõnekeskus.

Maksekaardiga tasumine on kõige turvalisem variant makse sooritamiseks. Alexe-

lal on pikaajaline kogemus automaattanklates maksekaartidega maksmise võimaldamises ning senise kogemuse põhjal julgustame kõiki just seda versiooni kütuse eest tasumisel kasutama. Kaardimakset saab sooritada panga- ja krediitkaardi või Alexela kliendikaardiga.

- ♦ Sisesta kaart makseautomaati, vali PIN-kood ja vajuta "OK"

- ♦ Vali tankur vastavalt ekraanil olevatele juhistele

- ♦ Võta kaart tagasi ja alusta tankimist 3 minuti jooksul

- ♦ Sisesta kütusepüstol

- ♦ Täida sõiduki paak ning aseta püstol tagasi tankurisse

- ♦ Kviitungi saamiseks vajuta nuppu "KVITUNG", vali ekraanilt tankur, millest tankisid ja automaat trükitab kviitungi välja

NB! Kui Sul on Nordea/Maestro deebetkaart/, Swedbank/American Express/, välismaine pangakaart, siis vali enne PIN-koodi sisestamist ka broneeringu summa.

- ♦ Ja veel: **ära unusta püstolit paaki!**

järgneb pöördel >>

<< algus esilehel

Sularahaga tasumiseks sobivad 5, 10, 20 ja 50 eurod sobivad rahatähed.

Korrakaad tankida maksimaalselt 80 euro eest.

♦ Sisesta rahatähed ükshaaval (max 80 eurot). Vastuvõetud summat näed ekraanil

♦ Viimase rahatähe sisestamise järel veendu ekraanil, et summa on õige ja vajuta ekraanil nuppu "VALMIS"

♦ Vali tankur vastavalt ekraanil olevale juhiste

♦ Alusta tankimist 3 minuti jooksul

♦ Sisesta kütusepüstol

♦ Täida sõiduki paak ning aseta püstol tagasi tankurisse

♦ Kviitungi saamiseks vajuta nuppu "KVIITUNG", vali ekraanilt tankur, millest tankisid ja automaat trükib kviitungi välja

NB! Makseautomaat raha ei tagasta

♦ Ja veel: **ära unusta püstit paaki!**

Alexela Sooduskaart kõigile Kihnu elanikele!

Kõigile Kihnu elanikele väljastatakse Alexela sooduskaardid, millega on iga kütuse liiter 2 senti soodsam. Soodus

dustus kehtib Kihnu elaniku kaardiga kõigis Alexela tanklates üle Eesti.

SOODUSKAARDIGA TANKIMINE :

♦ Sisesta sooduskaart kaardiavasse, juhindudes automaadil olevast kleebisest

♦ Automaat identifitseerib kliendi ja annab kaardi tagasi

♦ Sisesta rahatähed või pangakaart ja edasi toimib vastavalt valitud maksevahendile (vt ülevalt sularahaga või kaardiga tankimine)

♦ Ja veel: **ära unusta püstit paaki!**

Hea teada

Alexela on tankla hooldepingu sõlminud Kihnu Majanduse OÜ-ga, kes tegeleb igapäevase tankla haldamisega. Kui tankimise protsessis peaks midagi valesti minema, siis automaat salvestab kõik sammud ning kõik olukorrad on seetõttu tõendatavad ja lahendatavad. Samuti on tanklas üleval kaamerad turvalisuse tagamiseks.

Eriotstarbeline diislikütus

Suaru sadama automaat-tanklas on saadaval ka erimärgistatud diislikütus. Enne erimärgistatud diisli-

Alexela automaattankla kasutamiseks mõeldud sooduskaarte saab vallamajast Marika käest.

SOODUSKAART on mõeldud Kihnu elanikele, et saada hinnaalandust 2 senti liitrit, ehk siis sama hinda, mis mandril.
KASUTAGE VÕIMALUST!

Samuti lahendame teie mured ja probleemid, mis on seotud automaattankla kasutamisega.

Kihnu Majanduse OÜ,
Alexela volitatud esindaja Kihnus

kütuse eest tasumist tuleb kaardilugejasse sisestada ID-kaart, mis annab soodustust 1 senti liitri kohta ning edasi toimida vastavalt ekraanile ilmuvatele juhistele. Tasuda saab nii sularahas kui pangakaardiga. ID kaarti ei saa kasutada koos sooduskaardiga. Ettevõtete puhul saab eriotstarbelise diislikütuse eest tasuda ka Alexela Klientide kaardiga.

Alates 01.01.2015 jääb ainsaks kasutatavaks erimärgistatud vedelikütuseks eriotstarbeline diislikütus (nn sinine kütus), mida on edaspidi lubatud kasutada vaid:

1. põllumajanduses kasutatavas masinas, traktoris ja liikurmasinas;
2. kutselisel kalapüügil;
3. kütmiseks ning soojuste ja elektrenergia tootmiseks (seda kuni 01.05.2015, so küt-

teperioodi lõpuni).

NB! Elektrenergia tootmise hulka ei loeta laeval või veduril asuvate elektrigeneraatorite käitamist, millega toodetud elektrit kasutatakse laeva või veduri elektrimootorites.

Alexela Oil kuulub Alexela Gruppi ja on Eesti kõige suurem tanklakett. Ettevõtte 62-st tanklast on automaattanklaid 58. 1993. aastal rajatud tanklakett annab täna tööd ligi sajale inimesele üle Eesti. Ettevõtte käive ulatus eelmisel aastal ligi 134 miljoni euron. Alexela Oili tanklad kannavad märki „aus kütus“, mis kinnitavad, et Alexela tasub riigile kõik maksud, täites nii oma kohustusi riigi ja ühiskonna ees.

Aivar Räim,
Alexela Oili müügiarendusdirektor

Saare külastajat ootab sadamas infokiosk

Kihnu sadamas asub nüüd lisaks uuele sadamahoonele ja tanklale ka elektrooniline infokiosk, mille abil saare külastaja saab kiiret teavet Kihnus toimuva kohta.

Kihnu vallavanem Ingvar Saare ütles, et kuna suvekuulised loevad hoolega erinevatesse kohtadesse üles pandud kuulutusi, mõeldi vallamajas pikemat aega, et sadamas võiks olla interaktiivne infokiosk, kus kajastatakse seda infot, mis Kihnus toimub.

Tegemist on ööpäev läbi

toimiva puutetundliku ekraaniga infotahvliga, mida lehitsedes huviline vajaliku teabe üles leiab.

„Seal saab kajastada erinevat infot: kust saab osta suitsukala, kus toimub mõni etendus, millal on avatud käsitööpood või majakas,“ loetles vallavanem erinevaid võimalusi. Infotahvel on paigutatud Kihnu kaardi kõrval, et külastajal oleks mugav ja lihtne kokku viia, mis toimub ja kus toimub. Teave pannakse üles vallamajas, kuhu täpselt selle saatma peaks, täpsustatakse enne hooaja algust.

Praegu on infokioski test-

periood, see tähendab, et kontrollitakse selle töökindlust ilmastikule. Infona kuvatakse praegu vallavalitsuse kodulehel turistile mõeldud teavet. Süsteemi garantii on kaks aastat.

Kihnu valla arengukavas olev investeering maksis kokku 8851 eurot, sellest 6638 eurone toetus tuli Leader-meetme Romantilise Rannatee programmist, ülejäänud on valla omaosalus.

„Tegelikult on see väike asi, mis annab palju juurde ja teeb külalise teekonna lihtsamaks,“ hindas Ingvar Saare.

Anu Saare

Volikogu esimehe uusaastakõne

Head Kihnu elanikud!

2014. aasta on ära saadetud ning uus aasta saluudiga vastu võetud.

Möödunud aasta oli hea aasta Kihnu jaoks: Suuru sadamas valmisid kaid, tankla, ooteruum, kool ja rahvamaja said uue kütte, koolimaja sai soojustatud, kirik uue katuse. Väiksemaid ja suuremaid töövõite oli kindlasti igalühel, mida on hea 2014. aastast meenutada.

Oli ka musti päevi ja öid, mis meid kõiki erinevalt raputasid. Oli pahatahtlikust ja õnnetusi.

2015. aasta on käes ning aeg minna edasi planeeritud tegevustega ja samuti mõelda juba ette 2016. aastale.

Mida ootame siis käesole-

valt aastalt? Valla poolt vaadatuna ikka rohkem lapsi, et kehtaksid edasi kultuur, kool ja elu Kihnu saarel.

Välispoliitiline olukord Eestit ümbritsevas maailmas on pinev ning pärsib tuleviku plaanide tegemist ja hoiab meid üha enam valvel. See käib globaalpoliitika kaigas. Eesti sisepoliitikat mõjutab see samuti, sest käesoleval aastal on riigikogu valimised ning kõik kandideerijad peavad andma oma lubadusi, arvestades nii sise- kui välispoliitikat.

Riik muutis sellest aastast maksupoliitikat, mis loodetavasti toob kasu ka keskmisele Kihnu elanikule. Kalapüügi kvoote on selleks aastaks suurendatud, kalavarud on taastumas ja

soovime kõik ka kihnlasele kalaõnne!

Kihnu liinile tuleb sügisel uus ja võimas laev, mis peaks igakülgselt kaasa aitama Kihnu majandusele, eelkõige Kihnu elanike äri- ja julgusele võtta ette suuremaid ja tulutoovamaid ettevõtmisi. Uus laev teeb võimalikuks ka turismihooaja pikendamise. Mõelgem ja planeerigem tulevikku nii, et head oleksid kõik järgnevad aastad.

Hoidkem üksteist ja loodust, Kihnut, Eestit ja maailma!

Kõike head, palju lapsi ja suuri kordaminekuid!

Paal Põlluste,

Kihnu vallavalikogu esimees

*Kõne ette kantud 1. jaanuaril 2015. aastal Kihnu rahvamajas

Riigikogu valimised

◆ 1. märtsil 2015 toimuvad Riigikogu valimised.

Seoses sellega saadab sise- ja ministriteerium hiljemalt 09. veebruaril 2015 igale valijale valijakaardi ja valijal, kes 14. veebruaril ei ole saanud valijakaarti või kelle andmetes on vigu, palutakse avaldusega pöörduda vallasekretäri poole.

◆ 19.-25. veebruaril toimub elektrooniline hääletamine.

◆ 19.-22. veebruaril kell 12:00-20:00 saab eelhääletada igas maakonnakeskuses vähemalt ühes maakonna valimiskomisjoni määratud valimisjaoskonnas. Väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda eelhääletamine on mõeldud valijatele, kellel pole võimalik eelhääletamise päeval ega valimispäeval hääletada elukohajärgses valimisjaoskonnas.

◆ 23.-25. veebruaril kell 12:00-20:00 toimub eelhääletamine, sh hääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda.

Kihnu valla valimisjaoskond nr 1 asub rahvamajas ja oma hääle saab anda 12:00-20:00.

◆ Valimispäeval, 1. märtsil, saab oma hääle anda samuti rahvamajas kell 9:00-20:00. Toimub ka kodus hääletamine.

Kodus hääletada saab vaid juhul, kui selleks on eelnevalt esitatud taotlus kirjalikult või telefoni teel Kihnu vallavalitsusele 44 69 910. Eelhääletamise päeval ja valimispäeval võtavad taotlusi vastu ka jaoskonnakomisjonid. Taotlust saab esitada hiljemalt 1. märtsil kella 14:00ni. Kodus hääletamise põhjendusteks võivad olla terviseseisund, kõrge iga, rasked teolud, transportivõimaluste puudumine, muud põhjused, mis takistavad valijat kodust lahkumast.

Valimiskomisjon

VALLAVALITSUSE ISTUNGIL

- ◆ Kuulutati välja eelläbirääkimisitega pakumine automaattankla kasutusse andmiseks;
- ◆ Eelläbirääkimistega pakkumise võitjaks tunnistati Alexela Oil OÜ;
- ◆ Kinnitati Maie Aava poolt esitatud hajasustuse programmi 2014. a taotlusvooru aruanne projektile "Noodi talu veetöötusseadmete paigaldamine";
- ◆ Kinnitati Runo Ruubeli poolt esitatud programmi 2014. a taotlusvooru aruanne projektile "Männi kanalisatsioonisüsteemide väljaehitamine"

- ◆ Kinnitati Puhka Kihnus OÜ poolt esitatud ettevõtlustoetuse lõpparuanne projektile „Sadama Öömaja kanalisatsiooni rekonstrueerimine“;
- ◆ Kinnitati Kihnu valla toetusfondi kasutamise korra tingimustele vastav Anu Saare organiseeritud Kihnu Kooli lõpuklassi reisis eraldatud toetuse kasutamise lõpparuanne;
- ◆ Määrati koduhooldus;
- ◆ Margu Saar'ele väljastati kirjalik nõusolek kuuri püstitamiseks Kaerametsale.

TEADE

**KIHNU VALLAVALITSUS KORRALDAB
29. JAANUARIL 2014 KELL 16.00
KIHNU RAHVAMAJAS**

**KIHNU VALLA 2014-2020 EELARVESTRATEEGIA
I AVALIKU ARUTELU**

Eelarvestrateegia materjalidega saab tutvuda Kihnu Valla veebilehel www.kihnu.ee ja paberkandjal Kihnu Vallavalitsuses esmaspäevast reedeni kell 09.00 Kuni 15.00.

Kihnu Vallavalitsus

Kihnu loodusele koostatakse kaitse

Mis on ja milleks kaitsekorralduskava?

Kaitsekorralduskavad on sarnaselt omavalitsuste arengukavadega ellu kutsutud selleks, et teha vahekokkuvõtteid hetkeolukorrast ning seada sihte ja kavandada vajalikke tegevusi.

Looduse kaitsmisel, nagu riigikaitses ja omavalitsuste edendamisel, kaardistatakse hetkeolukord ja esile tõusnud murede lahendamiseks luuakse tegevusplaan, määratakse ettevõtmiste tähtsusejärjekord ning kavandatakse vajalikud tehnilised ja rahalised vahendid.

Kaitsekorralduskavade koostamine on looduskaitse-seadusega ette nähtud kaitsetegevuste kavandamise töövahend, mis koostatakse 10aastase perioodiga. Sama pikaks ajaks on kavandatud ka Kihnu kaitsekorralduskava.

Eestis on riiklikult eesmärgiks koostada need kõigile rahvusvaheliselt olulistele

Natura 2000 võrgustiku aladele, mille hulka kuulub ka Kihnu hoiuala. Kaitsekorralduskava koostatakse korraga kolmele Kihnu piirkonnas esinevale kaitstavale alale: Kihnu laidudel looduskaitsealale, Kihnu hoiualale ning Linaküla meri-pungsambla püsielupaigale (joonis 1).

Kaitsekorralduskavas antakse ülevaade ala iseloomust ja loodusväärtustest ning nende säilitamiseks ja hooldamiseks kehtivatest reeglitest, ala rahvusvahelisest olulisusest, maakasutusest, huvigruppides toimuvast riiklikust seirest ja läbi viidud uuringutest.

Järgnevalt esitatakse kaitsekorralduskavas igale kaitseväärtusele 10 ja 30 aasta kaitse-eesmärgid, mille täitmisel oleks kindlustatud nende soodne looduskaitse-line seisund. Soodsaks seisundiks loetakse seda, et kaitsetavate liikide ja elupaikade arvukus, pindala ja sei-

sund on kas säilinud või kasvanud. Seatud looduskaitseliste eesmärkide täitmiseks kavandatakse vastavad vajalikud tegevused ja määratakse nende ajakava, ligikaudne eelarve ja tähtsusejärjekord.

Kihnu kaitsekorralduskava eeltööna koondati hetkeolukorra väljaselgitamiseks varasemate uuringute ning riikliku seire andmed. Vajalike lisaandmete kogumiseks viidi 2014. aastal läbi poollooduslike niidukoosluste ülevaatus ning kevad- ja sügisrändel peatuvate veehindude loendused.

Poollooduslike pärandkoosluste mured

Kihnu saare ja laidude piirkonnas on kirjeldatud kokku 22 erinevat elupaigatüüpi, üldpindalaga ligi 1500 ha. Seega võib öelda, et saare suhteliselt väikesel alal esineb väga mitmekesine kompleks kogu Euroopas väärtustatud elupaiku.

Poollooduslike koosluste ülevaatus käigus täpsustati nende niidukoosluste levikut, nende kasvukohatüüpe, hinnati senise hooldustegevuse tulemuslikkust ning anti soovitusi hoolduseks ja täiendavate alade taastamiseks.

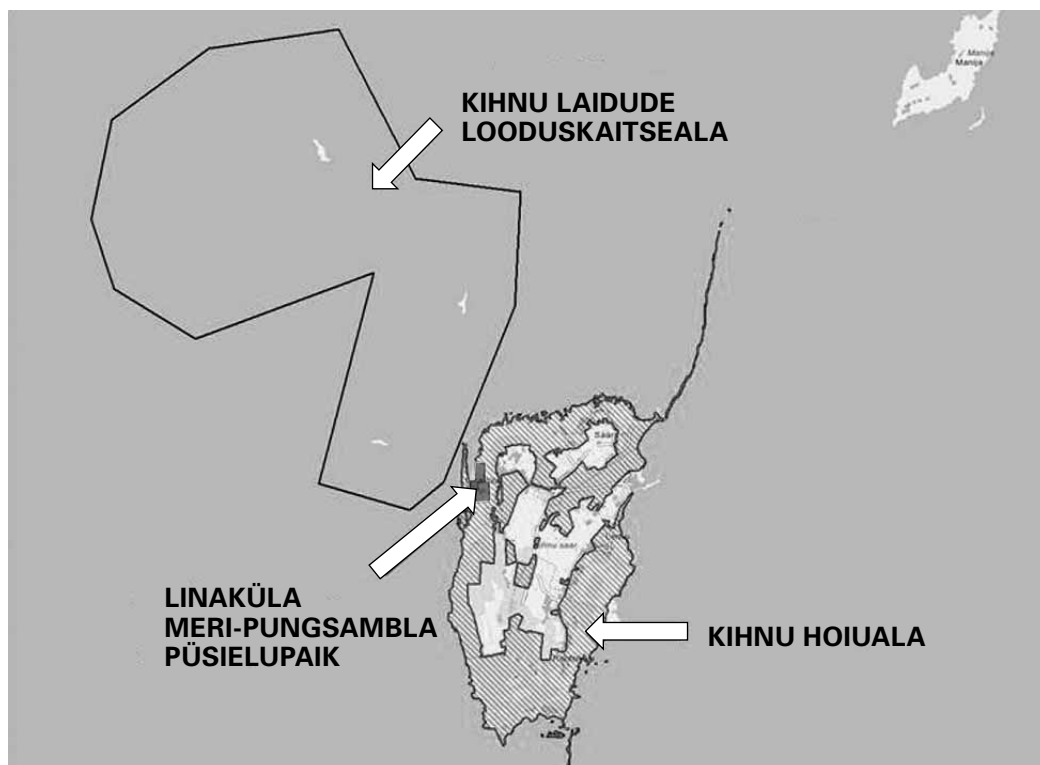
Pärandkoosluste hindamise viis läbi TÜ taimeökoloogia teadur Anneli Palo, kes täpsustas ja kirjeldas kokku 12 erineva poolloodusliku niidutüüpi, nende seas on üle-Euroopalise tähtsusega 4 kooslust (orhideelistele olulised ürt-punanupu niidud, looniidud, puisniidud ja rannaniidud).

Kõige suurema pindalaga on neist ajalooliselt olnud rannaniidud, mis on ühed suuremate ja tähtsamate hulgas Eestis ja Läänemere piirkonnas. Samuti on siinsed rannaniidud olnud üheks olulisemaks madalmuruseid niite pesapaigana eelistavate kahlajate (kurvitsaliste) elupaigaks.

Nii nagu seda on tuvas-tanud iga-aastane niitude haudelinnustiku loendamine ja tõdenud ka poollooduslike koosluste hindamine, on varem ühtsete suuremate laamadena paiknenud madalmurused rannaniidud tänapäeval killustunud niidulappideks. Ebaühtlasem ja laiguti puuduv või vähenenud hooldus on ka üheks peamiseks põhjuseks, miks niidukahlajate arvukuse langus pole hooldustööle vaata-mata peatunud (joonis 2).

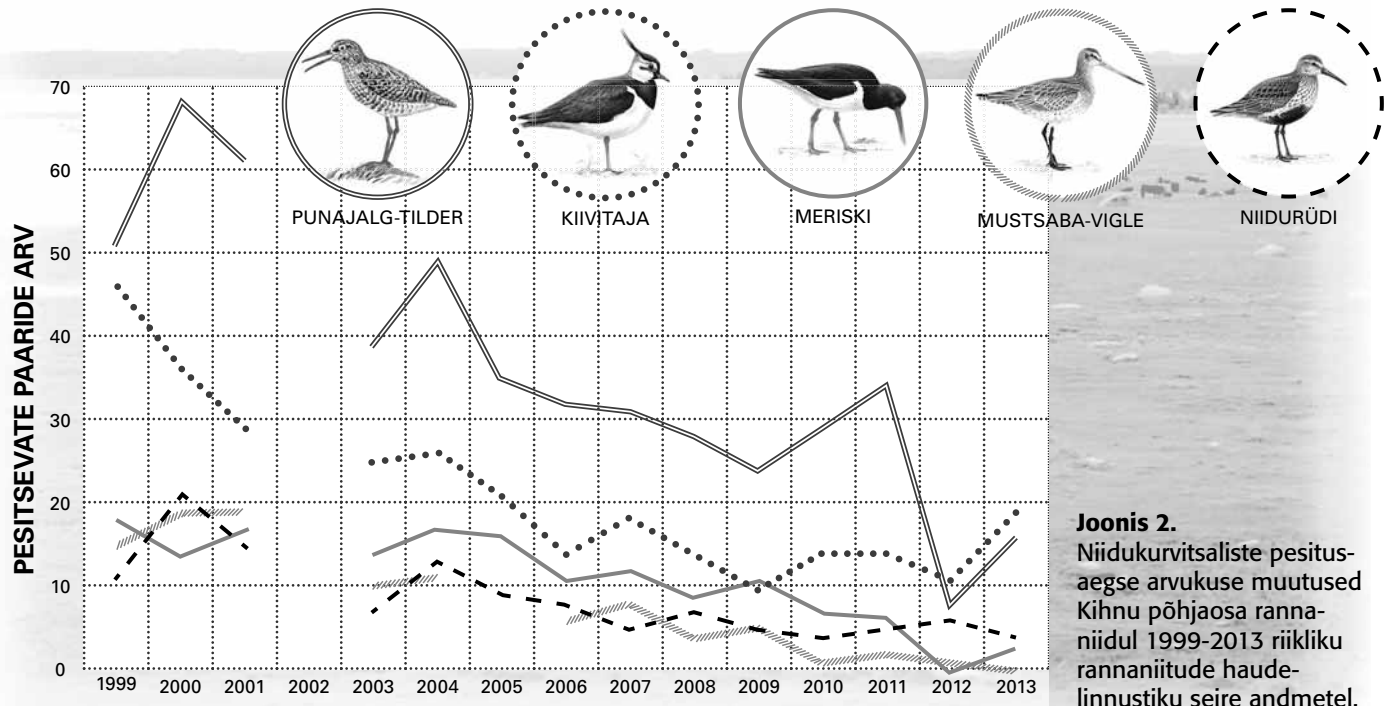
Kuivõrd rannaniitude säilimine on oluline nii pärandkultuuri osana ning kahaneva arvukusega haruldastele liikidele, siis on vajalik nõu ja jõuga maahooldajatele abiks olla. Küllap on oluline lisaks kasvavatele toetustele paremini läbi mõelda ka karjatamise ja hooldustööde korraldus, hoolitseda piisava arvu kariloomade ja tehnika ning mu vajaliku nõu ja abi eest.

Selleks, et Kihnu rannanii-

Joonis 1. Kaitsekorralduskava koostatakse kaardil näidatud kolmele kaitsealale loodusobjektile. Kogu Kihnut ümbritsev ja laiem merepiirkond kuulub ühtlasi Pärnu Lahe linnuala koosseisu. Sellele hetkel kaitsekorralduskava ei koostata.

korraldamise kava

dud siiski kiivitajatest ja teis-
 test kahlajatest tühjaks ei
 jääks, on vajalik Kihnu ran-
 naniitudel hooldust paren-
 dada ja laiendada madalmu-
 rust niitu eriti põhjaranni-
 kul. Selleks vajalikku hooldu-
 se suurendamist on võimalik
 kavandada täiendavate
 kariloomade, tarvike ja
 hooldustehnika soetamisega.
 Kaitsekorralduskavas ongi
 vajalike soetuste küsi-
 mus praegu väljaselgitamisel
 ning maahooldajate ettepa-
 nekud soetuste plaani koos-
 tamisel on teretulnud.

Teiseks väga väärtuslikuks
 poollooduslikuks koosluseks
 on puisniidud, mida on
 majandatud püsivalt niites ja
 hõredat puurinnet kujunda-
 des. Puisniitude hooldamine
 on töömahukas ning seda ei
 saa haruldaste taimede säili-
 miseks asendada karjatami-
 sega. Seetõttu on ka siin olu-
 line kaaluda, kas nende hool-
 damiseks oleks vajalik soeta-
 da väiketraktoreid, niitmise
 ja heina koristamise tehnikat
 jms, mis kindlustaks sobiva
 hoolduse jätkumist.

Mured linnurandades

Kihnu rannikul läbi viidud
 peatuvate veelindude loen-

dused näitasid, et Kihnu on
 oluline rändlindude peatu-
 mispaik. Kevadrändel loen-
 datud 900 väikeluuke tähenda-
 b, et Kihnu rannikumeri
 on üheks olulisemaks pea-
 tuspaigaks Eestis sellele
 ohustatud linnuliigile.

Rannikulähedased liivama-
 dalikud on meelispaidad ranna-
 nakarpidest toituvatele sõt-
 kastele ja pisikalu jahtivatele
 tiirudele ning pinnasest ja
 adrust selgrootuid hanki-
 vatele kahlajatele. Kevadel
 ja eriti sügisel on Kihnu
 ranniku madalad varjulised
 lahed ja sonnid peatuspaigaks
 tipphooajal oktoobris
 enam kui 3000 ujupardile.
 Saare põhja- ja lõunatippude
 rannaniitudel on asunud
 sügisest rändepeatust veet-
 ma ka mõnesajad valgepõsk-
 lagled, kes aitavad kohalikel
 hallhanedel ja veistel ranna-
 niidu murukatet pügada.

Kui kevadrändel võivad
 veelinnud end Kihnu ranni-
 kul tunda kui paradiisis, siis
 sügisel on see nende jaoks
 sageli pigem surmavalt ohtlik
 põrgu. Viimastel aastatel
 on kõigis ranniku veelindu-
 dele parimates peatuspaika-
 des sügishooajal püstitatud
 varjed ja lõunamaalt saabu-

nud jahiturstide poolt käib
 päevade kaupa süstemaatiline
 ja piiramatult veelindude
 nõtmine linnukaitsealal.

Viimasel kolmel aastal
 on pidevalt olnud probleemi-
 kaks ebaseaduslike jahiviisi-
 de kasutamine, sh eelkõige
 kogu EL-s keelatud linnu-
 häälede mähkimine
 elektroonilistelt seadmetelt.
 Viimane on eriti tõhus koos
 lubatud peibutuskujude

Kihnu rannik on sügisel veelindude jaoks surmavalt ohtlik põrgu.

kasutamisega.

Kuna praegu Eestis lindude
 küttimisel jahisaagi kogusele
 piiranguid pole, siis lastakse
 päevas mitmeid kümneid linde
 ning nädalaid kestva kütti-
 misega tehakse asurkonnale
 olulist kahju.

Ent veelgi suurem on sellise
 pika ja pideva jahipidamise
 häiriv ja keskkonnamõju.
 Jahitegevus hirmutab lin-
 nud pikaks ajaks eemale neile
 sobivamatest toitumisaladest,
 sh nii jahilinnud kui ka

kaistavad liigid, nagu väike-
 ja laululuiged. Jahil kasutata-
 vad pliiaavlid on ohuks nii
 lindudele - nii haavatud lin-
 dudele kui ka neile, kelle see-
 dekulglasse sattuvad haavlid
 siis, kui linnud veekogu põh-
 jast toitu otsivad. Samuti juht-
 ub sageli, et vigastatud või
 leidmata jäänud veelinnud
 langevad röövlindude saagi-
 giks ja toiduahelaid pidi kuh-
 juv raskemetall põhjustab
 veelgi suuremat ohtu mürgi-
 tusteks.

Jahipidamisel merekesk-
 konda sattuv plii satub ühel
 või teisel moel ka vee-elusti-
 ku aineringsse ja pole välis-
 tatud, et jõuab Kihnu ranni-
 ku kaladesse. Plii kui olulise
 keskkonnamürgiga seotud
 ohtude tõttu pole Eestis
 enam 2014. aastast lubatud
 vastavate haavlitena laske-
 moona kasutamine veelin-
 dude elupaikades.

Nagu aga jahitegevuse seire
 2014. sügisel näitas, sellest
 nõudest pole võõramaised
 jahiturstid kas kuulnud
 või ei soovi kinni pidada,
 sest kõik vaadeldud padru-
 nikestad on olnud pliilaengu-
 te tunnustega.

Lisaks sellele tuvastati taas,
 et jahipidamisel kasutati kee-

Aeg nimetada oma kandidaadid valla autasudele

◆ Alates 2006. aastast tunnustavad vallavalitsus ja vallavolikogu kihnlasi ja Kihnu jaoks head teinud kodanikke autasudega.

Kihnu valla autasud on Kihnu valla aukodaniku aunimetus, „Aasta tegu“ nimetus, elutöö preemia ja vallavalitsuse tänukiri.

Valla autasude andmise taotlusi on õigus esitada volikogu liikmetel, vallavalitsusel, vallas tegutsevatel juriidilistel isikutel ja Kihnu valla elanikel.

Kirjalik ettepanek, milles peavad sisalduma ettepaneku tegija nimi, aadress või asukoht ja sidevahendite numbrid, autasutamiseks esitatava isiku nimi või ettevõtmine ning teenete kirjeldus, ettepaneku tegemise kuupäev ja ettepaneku esitaja allkiri, ootame **14. veebruariks**.

Kutsume kõiki üles nimetama oma kandidaate igale valla autasule!

Ole hea ja mõtle,

◆ Kes on see mittekihnlane, kellele saaksime sel aastal anda Kihnu valla aukodaniku aunimetuse vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest?

◆ Milline Kihnus aset leidnud või Kihnuga seotud ettevõtmine, mis 2014. aastal on Kihnu vallale või kihnlastele olnud olulise tähtsusega, väärrib „Aasta tegu“ nimetust.

◆ Kellele kihnastest kuulub Sinu arvates eriline austusavaldus Kihnu vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest?

◆ Kes väärisksid (nii juriidilised kui füüsilised isikud) 2014. aastal kordasaadetud eest vallapoolset tänu?

latud helisalvestiste mängimist. Üks jahis osalenud Itaalia kodanik oli selle teo eest eelmisel aastal juba Soomes süüdi mõistetud! Samuti oli tema ja jahikaalaste püssitoru ette jäänud kaks mustlaglet, kes ei kuulu jahiliikide hulka.

Jahiturism tekitab muret ka rannaniitude hooldajatest loomakasvatavate seas, sest karjakoplites laskmine häirib kariloomi.

Kokkuvõtteks võib järeldada, et sellisel kujul linnu- ja jahiturismi korraldus ei ole kooskõlas looduskaitseliste eesmärkidega ning raskesti rannaniitude hooldamist ning kahjustab Kihnu saare kui loodusturismi ja aktiivse turismi sihtkoha mainet. Seetõttu on vajalik linnu- ja jahiturismi piirata ja lahendada küllalisjahiga seoses esilekerkinud probleemid.

Loodushariduse edendamise võimalused

2014. aasta sügisel külastas Kihnut Kumari reiseid organiseerimisel esimene linnuvaatlejate grupp Suurbritanniast.

Arvestades Kihnu kõrget loodusväärtust, on loodusturismil ja vastavate teenuste arendamisel piirkonnas suur tulevikuväärtus. Selleks, et nii meilt kui kaugemalt tulevad looduse- ja aktiivse puhkuse huvilised saaksid saare loodusega paremini tutvuda ning edendada Kihnu noorte loodusharidust, on vajalik edendada vastavat tegevust toetavat taristut.

Kaitsekorralduskava koostamise käigus on võimalik ka need tegevused läbi kaaluda ja kavandada. Üheks mõtteks on Kihnu valla, keskkonnaagentuuri, mereinstituti ja teiste huvitatud osapooltega Kihnu majaka hoonestuse baasil mereloodust tutvustava looduskeskuse kavandamine.

Saart külastavate looduse- ja matkahuiliste jaoks on vajalik looduse õppe- ja matkaraia loomine, saart külasta-

vad linnuturistid võiks linnuelu nautida 3-4 vaatetornist. Kõik need rajatised ja tegevused aitavad kaasa saare külastajate sisukale ajaveetmisele ja harimisele ning annavad saare turismiettevõtjatele täiendavaid lisavõimalusi.

Looduskaitse korraldus vajab muutusi

Seoses vajadusega linnu- ja piiramiseks Kihnus on selgunud, et olemasolevad seaduspälad hoiuala kaitseks ei võimalda linnu- ja jahiturismi reguleerida. Samuti on Kihnu rannajoon piiriks, kus jookseb Kihnu hoiuala ja Pärnu lahe linnuala piir.

Hoiuala, mis on loodud Euroopa Liidu loodusväärtuste kaitseks, omab ühetalalisi kaitsereegleid kõigile Eesti aladele ning piirkondlikku erisust ei saa arvesse võtta. Sisuliselt on kogu kaitse tagamine ette nähtud tegevuste igakordse kooskõlastamise kaudu ja kaalutlusotsuse peavad langetama keskkonnaameti spetsialistid igal

Mõtteks on Kihnu majaka juurde mereloodust tutvustava looduskeskuse kavandamine.

juhtumil eraldi.

Kui Eesti astus Euroopa Liitu, siis oli kibekiirelt vajalik Natura alad ja nende kaitseks hoiualad määrata. Kuna ilma Natura aladeta oleks liitumine jäänud venima, tuli piiratud aja ja inimtööjõuga teha meie loodusrikkuste hulka arvestades üliinimlik töö.

Seetõttu on ka Kihnu saare hoiualasse arvatud lisaks kõrge väärtusega aladele ka talude ja hoonete õuealad ja isegi Kihnu kalmistu. Tõenäoliselt oleks igapäevaelu ja ka ametnike tarbetu töö-

koormuse leevendamiseks otstarbekas hoiuala piirid üle vaadata ning külade ja talude õuealad välja piiritleda.

Samuti on otstarbekas igakordse kooskõlastamise vajadust vähendada, koostades kohalikke olusid paremini arvesse võtva kaitse-eeskirjad. Selleks, nagu ka piiride täpsustamiseks, linnu- ja jahiturismi reguleerimiseks on vajalik üldise hoiuala kaitse asemel leida sobiv kaitseala vorm Kihnu loodusväärtustele.

Oma pärandkultuuri ja looduse kasutuse traditsioonide tõttu on rahvusparki kaitseala tüüp Kihnule sobivaim, ent selle üheks eeltingimuseks peaks olema lisaks kohaliku kogukonna nõusolekule ka vastava kohapealse koostöö ja loodusvarade haldusmudeli väljatöötamine ja ellukutsumine.

Kaitsekorralduskava ise ei ole see tegevus, millega muudetakse piire või luuakse uusi kaitsealasid, vaid saab üksnes teha vastavaid soovitusi ja töösuundi kavandada.

Eelpool toodud looduskaitse korralduse muutuste läbi viimist saab korraldada selleks vastava eraldi menetluse ja sellega kaasas käiva avalikustamise kaudu. Viimase käigus tuleb kõik vastavad põhimõtted, piirid ja kaitsevõimalused läbi kaaluda ja selgeks arutada.

Kaitsekorralduskava arutelukoosolek

Kaitsekorralduskava loomisel ja looduskaitse suundade ja tegevuste osas sõna seka ütlemiseks on hea võimalus arutelu koosolekul, mis toimub **10. veebruaril 2015 kell 11 Kihnu rahvamajas**.

Oodatud on maahooldajad, maaomanikud, turismiettevõtjad ja kõik teised, kes soovivad Kihnu loodusväärtuste kaitse ja kasutamise teemadel kaasa rääkida.

Mati Kose

Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituut

Kihnu Mere Seltsi lisandub koolitatud merepäästjaid

Kihnu Mere Seltsi liikmed läbisid möödunud aastal Soomes vabatahtlike merepäästjate koolituse ja ootavad uusi liikmeid, et merepääste efektiivselt toimida saaks.

Soomes on vabatahtlik merepääste väga pika ajalooga ning efektiivselt korraldatud. Vabatahtlike arv on suur ning varustus korralik. Eestis seevastu võib öelda, et ollakse selles valdkonnas alles lapsekingades, kuigi aasta-aastalt liigutakse paremuse suunas. On piirkondi, kus vabatahtlike arv on suhteliselt kõrge ning olemas on ka päästeoperatsioonideks sobilik varustus ja alused, aga on ka vastupidiseid näiteid. Kihnu pigem kuulub nende viimaste hulka, kuid esimesed sammud merepäästevõimekuse tõstmiseks kodusaarel on tehtud.

Varakevadel sai MTÜ-st Kihnu Mere Selts MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvetõrje liige. See on sidusorganisatsioon, mis koondab erinevaid Eestis tegutsevaid vabatahtlikke merepäästeühinguid. Meil on olemas esimesed koolitatud vabatahtlikud, valmimisjärgus aluspäästetöödeks ja positiivne otsus rahataotlusele kuivülikondade soetamiseks.

Esimestena osalesid vabatahtlikena merepäästekoolitusel MTÜ Kihnu Mere Selt-

si inimesed Jaanus Jürivete, Paal Põlluste, Ago Tenson, Ivar Tenson ja ainukese nais-terahvana mina, Jana Jaak-salu. Vabatahtliku merepäästeõppuste I astme I osa leidis aset Soome Merepäästeseltsi koolituskeskuses Bogaskäri saarel mai keskpaigas, kui ilmad veel jahedad ning vesi külm. See on pisike saar Soome saarestikus, mille peamiseks hooneks ongi seesama koolituskeskus, mida kasutatakse ainult merepäästeõppusteks. Lisaks on seal veel paadikuur ja paar väiksemat abihoonet. Vaatamata saare väiksusele oli kompleks muljetavaldav. Maja oli uus ja korralik, viisakad toad majutuseks, ruumid teooriatundide läbiviimiseks, suur saun praktikatundide järel enda üles soojendamiseks ja võimekas köök, kus maitsvat sööki valmistasid meile Soome vabatahtlikud merepäästjad. Sadam oli moodne ja saarelt ei puudunud ka helikopteri maandumisplats.

Esimesel päeval keskenduti eelkõige enesepääste oskustele. Selleks, et päästa teisi, peab teadma, kuidas ise mitte ohtu sattuda või siiski sellise olukorra tekkides tuleb osata end ja oma kaaslast aidata.

Järgmiseks käsitleti olukorda, kus merehädalised on samuti juba vees, kuid ujumiseks pole ükski kallas ega objekt piisavalt lähedal või ei võimalda ujumist ilmaolud ja

on vaja külmas vees võimalikult kaua vastu pidada, kuni saabub abi. Sellisel puhul soovitatakse võtta tihedalt üksteise kõrvale ringi, hoides kummagi käega naabri keskkohast seljatagant kinni, ja suruda varbad ettepoole kokku nii, et tekiks inimestest nagu koonusekujuline anum. Vesi, mis jääb inimeste keskele on soojem ja sinna tuleks paigutada rühma kõige nõrgem/ad või mingi aja tagant vahetada grupi liikmeid, et igaüks saaks vahepeal end natuke soojendada. Selline meetod on kasulik, kuna hoiab rühmaliikmed koos ja aitab vältida alajahutamist.

See oli küll üks tore harjutus ja saime juba pundi liikmetega jutu peale, kuni õpetajad otsustasid, et olemine on meil juba liiga mõnus ja hakkasid meile külma vett näkku lahmima ja ikka korralikult. Kui algul sai veel natuke protesteeritud või nalja-

gi visatud, siis varsti valitses rühmas vaikus ja igaüks tegeles iseenda ja oma "ellujäämisega".

Sel hetkel hakkad natuke aimama, mida võivad tunda inimesed, kes on tegelikult sellisesse olukorda sattunud. Õnnetused ei juhtu tavaliselt ilusa ilmaga, vaid ikka siis, kui on torm ja tuul ja lained käivad ülepea ning suure tõenäosusega pole seljas ka kaitsvat kuivülikonda. Harjutuse lõpus vajasin igaühes hetke, et end koguda ja hingamine korda saada.

Hetkeks see ka vaid jäi! Kohe moodustati kogu rühmast kolm väiksemat gruppi, kes tegid samal ajal läbi erinevaid harjutusi. Kui üks grupp sooritas kusagil vettehüppeid, siis teised üritasid päästeparve ronida ja kolmandad snorgeldasid.

Meie grupp alustas päästeparve harjutusega: et kõigepealt tuli päästeparve sisse saada, siis hiljem ka tühi

parv tagurpidi keerata ja siis jälle õigetpidi. Tundus lihtne, aga hakkama ei saanud. Ukerdas üks ja ukerdas teine, aga asjatult. Pärast abistavaid vihjeid otsustasime isekeskis kõige tugevama parve aidata, et tema saaks hakata järgmisi sisse tõmbama ja see toimis.

Nüüd tuli ette võtta vettehüpped ja iseseisvalt veest sillale ronimine sillale. Kõlab lihtsalt – aga ei olnud seda tepts mitte. Ühest küljest olid küll juba selle külma veega harjunud, aga mõte sellest, et nüüd tuleb ikka päris vee alla hüpata, tekitas pisut tõrksust. Mõne aja pärast muutusid vettehüpped ise juba päris nauditavaks, ainult väljasaamisega oli raskusi.

Samasse õhtusse mahtus veel ka snorgeldamine ja kui hilisõhtul kella 23:00 paiku ülikonnad seljast saime, olid kõik juba päris läbi ja hommikusest entusiasmist oli veel üsna vähe järel. Juba mõeldi sellele, et kui täna kestis praktika vaid pool

päeva, kuidas homme terve pikk päev vastu pidada.

Enne magamaminekut küsisin laisalt haigutades, kus hommikune ujumine toimub ja kujutage ette minu suuri silmi ja jahmunud nägu, kui mulle teatati, et seal samas silla ääres, kust just vettehüppeid tegime, ja muidugi ilma ülikonnata. Mina naiivne olin terve aja uskunud, et kusagil kompleksis on veel peidus soe sisebassein, kus meil hommikul midagi ujumistrennilaadset toimub.

Järgmisel hommikul oli äratust kell 06:30. Külma oli juba ainuüksi teki alt välja tulles, aga mis seal siis ikka, panin ujumisriided selga, nende otsa dressid, fliisi ja jope, haarasin kaasa rätiku ja suundusin sildade poole.

Õues oli tuul ja suur külm oli käes juba ammu enne ujumist. Kõik toimus siiski korraliku järeelvalve all ja enne vette sisenemist loeti õpetussõnad peale. Nimelt tuli rahulikult sillalt vette laskuda koos väikese tõukega sillast eemale, et mitte end

kriimustada väikeste teokarpidega, mis silla konstruktsioonidele kinnitunud. Oh, kui külm, kui külm! Esimene reaktsioon oli lihtsalt õhku ahmida ja kui hingamine enam-vähem korras, tuli need mõned kohustuslikud meetrid rahulikult ära ujuda, iga tõmbe juures mõtle sin vaid sellele, et nii-nii külm on. Aga tehtud see sai. Külma jäi siiski nahavahele ja soojem ei tahtnud kuidagi hakata.

Pärast rikkalikku hommikueinet oli väike teooriaosa ja siis jälle ülikonnad selga ja vette tagasi. Ees ootasid mitmesugused harjutused, küll ohvri väljatoomine veest pardale erinevate abivahenditega, kannatanu välja tirimine mööda libedat kivist kallakut, ohvri otsingud vees, lähenemised uppuvale inimesele ja tema toimetamine kaugemalt aluseni, kõrgelt vettehüpped, mööda nõorredelit ülesronimine ja palju muud. Tihe ja raske päev jälle ees ootamas.

Jaotusime taas oma vana-desse gruppidesse ja hakkasime paralleelselt erinevaid harjutusi tegema. Päeva esimesteks harjutusteks oli päästehüpe ja ujumine, veest kannatanu väljatõstmine ja laiult päästmine.

Alustasime lestadega harjutustega (päästehüpe ja ujumine) – vette sisenemine, ujumine, veest väljumine. Minu jaoks oli ka lestadega ujumine uus asi, seetõttu mul kõik nii iseenesest ja lihtsalt ei sujunud, kuid paljude teiste jaoks oli see kindlasti õppuste üks kõige kergem ja meeldivam osa. Veest väljudes tuli vaid kätega sillast kinni võtta, lestadega hoogu anda ja hops! lestad tõstavadki sind praktiliselt ise sillale. Tehke, mis tahate, aga minu lestad mulle hoogu ei andnud ja mind sillale ei aidanud, hoopis alla tirisid mind. See vajab veel harjutamist.

Nüüd tuli suunduda kannatanuid veest välja tõstma. Selleks on mitmeid eri-

nevaid mooduseid, kõik sõltub konkreetsest olukorrast – kannatanu seisundist, kasutada olevatest vahenditest ja muudest asjaoludest. Kordamööda pidime ise olema nii kannatanud kui väljatõmbajad.

Järgmiseks oli aeg asuda järgmise füüsiliselt raske ülesande juurde – kannatanu veest väljatoomine mööda libedat kivist kallakut (laiult päästmine).

Seejärel algas pinnaltpäästja ja seisukohast oluliste harjutuste sari. Kõigepealt oli väike praktika kuival maal, räägiti ära märguanded, mida kasutada suheldes alusel või kaldal oleva päästjaga, kuidas säilitada enda turvalisus ja mil viisil peaks suhtlema kannatanuga. Harjutamine erinevaid võtteid, kuidas pääseda turvaliselt paanikas oleva kannatanu seljalt, et ta õigesse haardesse võtta või kuidas vabaneda, kui paanikas päästetav on juba sinust kinni haaranud ja surub päästjat vee alla või takistab muul moel enda aitamist.

Pärast lõunasööki oli uueks ülesandeks vees teatud ala läbikammimine, et leida ohver, kelleks pidi olema 4-5 aastane poiss, seljas tõenäoliselt must pluus. Selleks pidid kõik grupi liikmed võtma tihedalt üksteise kõrvale ja väikeste sammudega edasi liikuma. Olime juba üsna suure osa otsitavast alast läbi kamminud, kui leidsime ohvri. Kuigi meie tööme veest välja nuku ja see kõik oli nõ lihtsalt õppus, tekitas see ülesanne minus nukurust ja siiralt loodan, et kunagi päriselt ei ole meil kellelgi vaja millegi taolisega kokku puutuda.

Päev jätkus ja meid jaotati taas endistesse väiksematesse gruppidesse. Meie rühm pidi otsingualast ujuma üsna kaugele kõrge sillani, et sealt hüppeid tegema hakata ja mööda kõisredelit üles ronima. Vettehüppe reeglid olid ikka samad, mis eelmisel päeval madalalt sillalt hüpa-

tes, kuid siin tekkis lihtsalt väike psühholoogiline tõrge seoses kõrgusega.

Edasi tulid veel sukeldumisharjutused ja seoses sellega erinevad ülesanded nukuga, kuidas kannatanu vee alt ära tuua, mis asendis ta kaldale transportida jmt, kusjuures ülikonna tõttu oli sukeldumine tavapärasest natuke raskem. Praktiseerisime ka otsinguid veepinna alt.

Ees ootas midagi sellist, millest meil polnud õrna aimugi. Aeg oli üsna hiline, nii kaheksa või poole üheksa vahel ja väljas oli juba küllaltki hämar, kui koolitajad osutasid kusagil kaugel eemal merel oleva päästeparve suunas ja teatasid, et on vaid vaja ujuda sinna ja ronida parve. Parv oli nii pisike ja nii kaugel ja õues nii hämar ja jahe, tuul tundus tõusvat - olin kindel, et see ülesanne käib mul üle jõu ja jään lõpuks kusagil keset pimedat merd üksinda hulpima. Tahtsin loobuda! Tänu julgustavale koolitajale ja toetavale grupile otsustasin siiski üritada. See oli tõsine katsumus! Jalad kiskusid krampi ja lisaks lahmas Ivar mulle aerutades iga tõmbega vett hoolega näkku - igatahes muutus ebamugavus meetri-meetri järel järjest suuremaks ja väsimus kasvas. Kui mul oli tunne, et ehk hakkame varsti juba kohale jõudma, siis tegelikult olime alles poolele maale lähenemas.

Lõpuks siiski kostusid rivi esimestelt meestelt kauaoodatud sõnad, et vaid mõned meetrid veel. Ärevuse, kergenduse, hakkamasaamise tunnete segu tekitas seltskonnas küllaltki üleva meeleolu – lõõpimine, anekdoodid ja jutud erinevatest läbiamistest, nii iseenda kui teiste omadest, olid omal kohal. Hetked möödusid ja ülevad tunded asendusid valutava tagumiku, surnud jalgade, õhupuuduse ja külmetamisega. Polnud enam aru saada, millised on sinu jalad või kelle jalad on kusagil sinu all. Lõpuks ometi kostus paadi-

mootori rõõmustavat häält.

Kas arvate, et sellega meie päev lõppes? Kus sa sellega! Nüüd algas kohe järgmine harjutus. Külmetanud ja väsinud, nagu me olime, hakkasime tegelema öisete otsingutega veest ja rannalt. Meie vahel jagati ära jälgitavaid sektoreid ja nii, kui midagi märkasime, tuli sellest kohe teada anda ja kätt hoida niikaua märgatud objekti suunas, kuni see on üle kontrollitud ja tuvastatud. See piirkond, kus õppused toimusid, meenutas Ahvenamaad - igal pool väikesed kaljused saarekesed ja laiud. Sellest tulevalt oli silmadel tööd päris palju ja üldiselt võib öelda, et olime tublid, märkasime pilkases öös erinevaid linde rannal, silte, puuronte jm

Lõpuks jõudsimegi tagasi Bogaskäri saarele. Kui magama läksime, oli vaid loetud tunnid jäänud hommikuujumiseni.

Kolmandaks ja ühtlasi viimaseks päevaks oli meile kavandatud erinevad pukseerimise ülesanded, otsingud merel, sõlmed, tulekahju kustutamine, kokkuvõtete tegemine ja asumine tagasiteele.

Samuti ei saa merel läbi sõlmedeta, erinevates olukordades ja erinevateks otstarveteks isemoodi sõlmed.

Saime proovida ka esmasid kustutustöid nii kustutiga kui tekiga. Tulekahju sūt-

timine laevas või selle mootoriruumis on üks raskemaid juhuseid merepääste seisukohast ja tuleb arvestada mitmete erinevate asjaoludega, mis ka koolitusel sai ära räägitud ja läbi arutatud.

Hea oli tõdeda, et kõik õpetused tulid oma ala professionaalidelt – inimestelt, kelle igapäevatöö on seotud merepäästeõppustel läbitud teemadega. Siinkohal sooviks tänada kõiki meie õpetajaid ja koolituse organiseerijaid. Kõigile osalistele anti koolituse lõpetuseks ka sõna, kuulda oli ainult kiidusõnu nii grupi, õpetajate, kokkade, programmi kui keskuse suhtes. Jaanus leidis, et tal tuli nende päevadega juba kahepaikse tunne peale ja mina märkisin vaid: "Teadsin, et saab olema raske, aga oli veel raskem."

Tänaseks on Kihnust vaba-

tahtlike merepäästjate koolituse läbinud juba seitse inimest: Jaanus Jürivete, Ago Tenson, Jana Jaaksalu, Ingvar Saare, Mari Mets, Paal Põlluste ja Ivar Tenson. Paalil ja Ivaril on läbitud ka koolituse teine aste, mis lubab neil olla merepäästeüksuse juhiks. Selleks aga, et meil Kihnus saaks vabatahtlik merepääste efektiivselt toimida oleks tublisi inimesi veel juurde vaja ja samuti ootab meid suur töö ees varustuse osas. Oled huvitatud aktiivsest kaasalöömisest või soovid muul moel toetada merepääste tegevust, võta meiega ühendust kihnu@kihnumereselts.ee või helista 527 7762 (Ivar)/5340 3843 (Jana).

Jana Jaaksalu

Pikemalt on võimalik lugeda Kihnu Mere Seltsi lehel (www.kihnumereselts.ee)

Kriteeriumid heategevusprogrammi „Jõulutunnel“ annetuste jaotamiseks

PÕHIEESMÄRK:

Abi vajavate laste huvitegevuse toetamine

KELLELE:

- ♦ Abi vajavate laste huvitegevuseks – ande äratundmine ja selle toetamine
 - Vanavanemate kasvatada jäänud lapsed
 - Lasterikastest peredest pärit lapsed
 - Raskustesse sattunud pere lapse
 - Lapsed, kes mingil põhjusel huvihariduseks toetust vajavad
- ♦ Peres võib toetada mitut last, kuna heategevusprogrammi keskmes on mitte perekond, vaid laps.
- ♦ Lapsed ja noored vanuses 4-19 aastat

MILLEKS:

- ♦ Toetuse eesmärk on suurendada abi vajavate laste võimalusi arendada oma andeid.
 - Huvitegevus on huvist ja võime- test lähtuv organiseeritud isiksuse arendamine. Huvitegevuse sisu on huvist lähtuv tegevus, et omandada teadmisi ja oskusi.
- ♦ Kuulumine ringi, klubisse ei ole eeldus - toetatakse ka huvitegevusega alustamist.
- ♦ Üldjuhul huvitegevuse toetamiseks, st arenguvõimaluste laiendamiseks. Lubatud on ka kulutused vahenditele – suusad, tossud, muusikainstrumentid vms).
- ♦ Toetuse lubatud kasutusvaldkonnad sihtotstarbeliste kulude katmiseks:
 - Transpordikulud;
 - Soetamiskulud: riiete; õppematerjalide; huvitegevuse vahendite jms soetamine;

- Osavõtutasud: huviringide, konkursside, huvitegevusega seotud lastelaagrite.

KUI PALJU:

- ♦ Maksimaalne toetussumma sihtotstarbeliste kulude katmiseks ühe lapse kohta on 500 (viissada) eurot.
- ♦ Toetuste arv ja toetussummad sõltuvad „Jõulutunni“ saate jooksul laekunud annetustest.
- ♦ Laekunud annetus jagatakse proportsionaalselt, tuginedes laste arvule kohalikus omavalitsuses. Üldkomisjon võtab arvesse olemasolevate ressurside suurust.

KUIDAS:

- ♦ Teavituskampaania ja info levitamine koostööpartnerite ja võrgustike kaudu.
- ♦ Taotluse blanketi saab alla laadida MTÜ Lastekaitse Liidu kodulehelt (www.lastekaitseliit.ee otsisõna: Jõulutunnel) ja kättesaadav lapse elukohajärgsest kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonnast/sotsiaaltöötajalt/lastekaitsetöötajalt. Blanketi eesmärk on saada infot konkreetse vajaduse ja toetuse sihtotstarbelisuse kohta).
- ♦ Taotluse saavad KOV-ile esitada lapse vanem/hooldaja/eeskostja. Palume ka teistel last ümbritsevatel inimestel julgustada abivajaja lapse pere taotlust esitama.
- ♦ Taotlus esitatakse elukohajärgse omavalitsuse sotsiaaltöötajale hiljemalt 20.02.2015.
- ♦ KOV-i sotsiaaltöötaja, kellel on ligipääs andmebaasidele, koondab taotlused ning seab need pingeritta (rahastada/jätta rahastamata) kontrollides eelnevalt taotluse vastavust heategevusprogrammi kriteeriumitele.

- ♦ Lastekaitse Liidu üldkomisjon teatab enne 20.02.2014 kohalike omavalitsusi eraldatavatest summadest, mille alusel esitab KOV koostatud pingerea Lastekaitse Liidu üldkomisjonile (Jõulutunni projektijuht: helen@lastekaitseliit.ee) hiljemalt 01. märtsil 2015.

- ♦ Üldkomisjoni kinnitatud nimekirja alusel sõlmitakse kohalike omavalitsustega stipendiumilepingud ning kantakse sihtotstarbeline toetus kohaliku omavalitsuse arveldusarvele. Kohalik omavalitsus teeb vastavad soetused või tasub teenuse eest.

- ♦ Stipendium eraldatakse konkreetsete vajaduste katmiseks ning arveldamine toimub läbi kohaliku omavalitsuse. Aruandekohuslaseks jääb kohalik omavalitsus, kes esitab pärast kogu toetuse kasutamist kuludokumentide alusel aruande Lastekaitse Liidule. Aruanded esitatakse elektrooniliselt etteantud vormis, mille koostab Lastekaitse Liit.

- ♦ MTÜ Lastekaitse Liit koostab üleriigilise aruandluse ja esitab selle üldkomisjonile ja Eesti Rahvusringhäälingule.

MILLAL:

- ♦ Toetuse realiseerimise aeg on kuni november 2015. Toetuste kasutamine algab raha laekumise hetkest ja kestab vajaduspõhiselt, kuni vahendeid jätkub.

Lastekaitse Liit

Estonian Union for Child Welfare

Ukraina rahukaitsajad said Kihnu ning Manõja naestõ kuõtud kjõndad-kapõdad jõulus käde. Tãnõsõnad kõikõlõ, kissi vaeva nägid ning Ukrainat toetasid! Tali ond siäl üsã vali ning 25-30 ruadisõ külmãgã kaevikuss jõstu põlõm tõ nali. Kõegõ rohkõm tundvad nãmãd aga puudust talistõst magamiskoetõst. Kissi tahab ukraina sõdurpoissa viel abista ning omal mõni magamiskoett õlearu ond, võib selle tõua Kihnu Muusiumi või Uiõ Kunsi Muusiumi Pãrnõs.

Juurõsolõva pildi piãl ond nõhã kihnu kjõndad ukraina rahuvalvajatõ kãe, aga sõjaseesukord ond nda kaerm, et poestõ njagusi tohem tõ nõõtã.

Muedugid õõtã Kihnu Muusium magamiskoetta - iã miel kui suab terãgid aita.

Oska hoiduda gripist!

Terviseameti andmetel on jaanuari 3. nädalast hakanud haigestumine gripilaadsetesse viirustesse kasvama.

Ühe nädala jooksul, 12.-18. jaanuaril vajas ülemiste hingamisteede viirusnakkuste tõttu arstiabi 2954 inimest, neist 42 protsenti olid lapsed.

Millised on gripi sümptomid?

Gripi sümptomiteks on haiguse äkiline algus, kõrge palavik (38°C ja rohkem), millele lisanduvad köha, peavalu, kurgu- või lihaskasv või esinevad hingamisraskused. Võib esineda ka kõhulahtisust.

Kuidas inimesed nakatuvad grippi?

Viirushaigused levivad piisknakkuse teel vahetu kontakti kaudu haigestunud inimesega. Seepärast peab haige inimene katma kõhides või aevastades suu ja nina puhta salvrätiga, mis tuleb pärast kasutamist kohe prügikasti visata. Salvräti puudumisel kata suu varrukaga, nii väldid teiste nakatamist. Kui võimalik, jää haiguse ajal töölt või koolist koju.

Kuidas hoiduda gripist?

VÄLDI LÄHEDEST KONTAKTI HAIGE INIMESEGA. Kui oled ise haige, hoia teistest inimestest kaugemale, et nemad ei haigestuks.

PESE KÄSI. Sage kätepesu kaitseb sind ja sinu lähedasi viiruste eest.

VÄLDI OMA SILMADE, NINA JA SUU PUUDUTAMIST. Piskud levivad sageli siis, kui puudutatakse pisikutega kaetud esemeid ning seejärel oma silmi, nina või suud.

ELA TERVISLIKULT. Maga piisavalt, ole füüsiliselt aktiivne, väldi stressi, joo piisavalt vedelikke ja söö täisväärtuslikku toitu.

Kas gripiviirus allub ravimitele?

Enamik gripiviiruseid on vastuvõtlikud viirusevastastele ravimitele. Kuna need on retseptiravimid, siis määrab vajaliku ravimi haigele arst. Antibiootikumidest gripi puhul abi ei ole.

Lisainfo gripi kohta:

<http://www.terviseamet.ee/nakkushaigused/gripi-info/korduvad-kuesimused.html>

Eelpool olevat infot arvestades palub perearst ägedatest haigestumistest kohet teada anda Kihnu arstipunkti telefonil (446 9922).

Töövõimetuslehte ega hoolduslehte tagantjärei avada ei saa, seetõttu on hea, kui haigestumise kohta on info kohe esimesel päeval olemas. Lisaks ootab terviseamet iganädalast infot gripilaadsetesse haigustesse haigestumise kohta.

Haigena ei ole vajalik ise arstipunkti tulla, võib kellegi sugulastest või tuttavatest vajalike ravimite järele saata.

Kui tegu on külmetushaiguse raskekujulise vormiga või gripi kahtlusega, saame alustada gripivastast ravi, mis on aga päris kallid. Tamiflu on retseptiravim ja soodushinnaga ostes on hind 17-18 eurot.

Gripist hoidumise oskust ja tugevat tervist!

Dr Katrin Sihver

Õunapuude ja hekkide lõikus kõikjal Eestis

Soovi korral okste ära vedu.
Aiandusagronoom
Jaak Tomson

www.jaaguranna.ee

tel 5556 3639

Kihnu Kultuuri Instituut annab tiädä

Kallid kihnlasõd sii- ning siälpuõl merd!
Kutsumõ kõiki osa võtma luulõvõistlusõst, mõtlõks vällä sioksi kihnukielsi salma, mioksõd sünnüks kuardi piäle kirjuta, kas siis sündümise pääväks, pulmõks, kuõli lõpõtamisõ puhuks

Omatehtud luulõtusi võib suata muarjakuu 15ni
info@kihnuinstituut.ee või tõua Kihnu muusiumi.
Paramatalõ aujõnnad!

KIHNU KALUR!

AS Kihnurand tegeleb Kurase keskuses
KALA ESMAKOKKUOSTUGA.

Helista ja küsi hinda!
Tel 5608 5372

KOHTUMINE

ÕHTUPOOLIK Jüri Jaansoniga

N. 5. veebruaril
Kihnu rahvamajas
kell 18:00

Täpsem info: Anita Jaanson • anita.jaanson@gmail.com

Veebruarikuu sünnipäevalapsed

1. veebruar

Salme Lilles (Tooma) 84

2. veebruar

Leida Tapp (Tällemäe) 75
Theodor Alas (Kasiku) 70

4. veebruar

Elve Nahkel (Tamili) 55

7. veebruar

Elvi Vesik (Kuraga) 76
Eduard Köster (Järsümäe) 55

10. veebruar

Theodor Aav (Noodi) 76

18. veebruar

Linda Tamm (Tällemäe) 85

25. veebruar

Liivi Lamend (Liiviku) 65

28. veebruar

Jaak Uibu (Silveri) 60

Suvi pole enam kaugel!

AS Kihnurand otsib suveks
HOOAJATÖÖLISI Kurase keskusesse ja
Linaküla kámpingusse:
otsime kokka, abikokka, ettekandjat,
müüjat, koristajat, kámpingu perenaist.
Oleme huvitatud tööjõu palkamisest
eelkõige kihnlaste hulgast.

Töötasu on kokkuleppel, omalt poolt pa-
kume täiendavalt töökohasoodustusi ning
vajadusel väljaõpet kohapeal.

Huvi korral palun võta ühendust
Reedaga, tel 5630 1870 või
Ivariga, tel 527 7762.

Kindlasti palume endast märku anda
inimestel, kes sooviksid ka sel aastal
endale juba tuttavalt töökohal jätkata.

Kihnu Kool tänab häid ettevõtjaid:

Puhka Kihnus OÜ
Visit Kihnu OÜ
AS Kihnurand
Insula OÜ

kes aitavad I-IV klassi õpilastel osa saada
reisist Lotte Jõulumaale.
Soovime teile edukat ja teguderohket
aastat!

Lahkunud

Maria Köster
04.02.1928- 05.01.2015

Lidia Palu
28.07.1920 - 09.01.2015

**Eduard-Harald
Havik**
10.06.1939 - 13.01.2015

Paul Alas
22.08.1951- 13.01.2015

Raili Laos
18.01.1978 - 19.01.2015

KIHNU MUUSEUMIS

pühäbä, 1. veebruari päävä
kellä 12

KÜÜNDLÄPÄÄVÄ
tähistämine

* Näitusõ MÕÕDISTUSPRAKS avamine

* Eesti Vabaõhumuuseumi
Kihnu-teemalise kogumiku
esitlemine

* Männi Jana kohvik

* küünälde valamine ning
kaunistamine

* Pillilood